

DEPORTACE ČESKOSLOVENSKÝCH OBČANŮ DO SOVĚTSKÝCH INTERNAČNÍCH TÁBORŮ A BOJ ZA JEJICH REPATRIACI V LETECH 1945–1950

Milada Polišenská

Tento příspěvek pojednává o tématu, které bylo v historiografii Československa po druhé světové válce doposud zanedbáváno. O deportacích československých občanů do Sovětského svazu se ovšem po skončení války nedozvěděla zpočátku ani veřejnost, ani československé úřady. Teprve na podkladě v poslední době dostupných českých a sovětských akt mohou historici začít sestavovat základní informace k tomuto tématu. Autorka tohoto pojednání se pokouší rekonstruovat obraz vyjednávání mezi českými a sovětskými úřady o repatriaci deportovaných. V pražském ministerstvu zahraničních věcí byly už od léta a podzimu 1945 sbírány od rodinných příslušníků průkazní materiály pohřešovaných osob a českoslovenští diplomaté se úporně snažili o bezpodmínečný návrat všech deportovaných československých občanů. Jak obtížná taková vyjednávání byla, ukazuje autorka na zdoluhavých, a koneckonců bezvýsledných pokusech už jen vyjasnit otázku, kolik československých válečných a civilních zajatců se vlastně v Sovětském svazu nacházelo: sovětské údaje se pohybovaly mezi 513 a 91 560 občany, ale českoslovenští diplomaté neměli žádnou možnost, provádět v Sovětském svazu vlastní pátrání.